REGLUR

um verðtryggingu sparifjár og lánsfjár o. fl.

I. Almenn ákvæði um verðtryggingu.

1. gr.

Sparifé og lánsfé með vísitölutryggingu skal miðast við vísitölu neysluverðs eins og Hagstofa Íslands auglýsir hana mánaðarlega, sbr. ákvæði laga nr. 13 frá 6. mars 1995, um breytingu á vaxtalögum nr. 25/1987.

2. gr.

Gengisbinding miðist við gengisvísitölu, sem auglýst er með gildistöku frá og með 1. degi hvers mánaðar og er hið sama og skráð opinbert viðmiðunargengi (kaupgengi) Seðlabankans 21. dag undanfarandi mánaðar á reikningseiningu Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (SDR) eða Evrópureikningseiningu (ECU). Falli gengisskráning niður skal síðasta skráða opinbera viðmiðunargengi (kaupgengi) SDR eða ECU á ofangreindum viðmiðunardegi lagt til grundvallar. Seðlabankinn auglýsir gengisvísitölur, sem gilda í hverjum mánuði, í Lögbirtingablaðinu.

Innstæður á innlendum gjaldeyrisreikningum (IG reikningum) lúta hins vegar ákvæðum reglugerðar nr. 679/1994, sbr. auglýsingu Seðlabankans um upplýsingaskyldu vegna gjaldeyrisviðskipta og fjármagnshreyfinga milli landa frá 16. janúar 1995.

3. gr.

Um verðtryggingu sparifjár og lánsfjár vísast að öðru leyti til ákvæða laga nr. 13 frá 6. mars 1995, um breytingu á vaxtalögum nr. 25/1987.

II. Verðtryggðir innlánsreikningar í bönkum og sparisjóðum.

4. gr.

Innlánsstofnunum er því aðeins heimilt að taka á móti sparifé gegn verðtryggingu miðað við vísitölu neysluverðs eða gengisvísitölu að innstæða sé bundin í 12 mánuði eða lengur.

Innlánsstofnunum er þó heimilt að verðtryggja innlánsfé í eftirtöldum tilvikum:

1. Sé í samningsskilmálum kveðið á um að innstæða losni að afloknum upphaflega umsömdum binditíma í tiltekið tímabil, að hámarki 1 mánuð í senn, er heimilt að verðtryggja innstæðuna bindist hún á ný í 6 mánuði eða lengur.

2. Með samningi um reglulegan mánaðarlegan sparnað í minnst 12 mánuði, þar sem vísitölubinding nær til óhreyfðrar innstæðu í hverjum mánuði, en innstæða umfram það beri nafnvexti.

3. Á orlofsreikningum skv. ákvæðum laga um orlof, nr. 30 27. mars 1987.

4. Á skyldusparnaðarreikningum ungmenna hjá innlánsdeild Byggingarsjóðs ríkisins skv. ákvæði IV til bráðabirgða í lögum nr. 97/1993 um Húsnæðisstofnun ríkisins.

5. gr.

Fyrir innstæðu á reikningi skal gefa út stofnskírteini, viðtökuskírteini eða bók. Innlánsstofnun skráir fullt nafn og heimilisfang reikningseiganda skv. 48. gr. laga nr. 43/1993, ásamt kennitölu.

Verðbætur innstæðna á verðtryggðum innlánsreikningum eru reiknaðar á þann hátt sem segir í næstu þremur málsgreinum.

Verðbætur eru reiknaðar á tvennan hátt, þ.e. lægsta innstæða í almanaksmánuði tekur breytingum skv. vísitölu neysluverðs eða gengisvísitölu sé innstæða gengisbundin, en inn- og útborganir eru verðbættar innan mánaðarins með sérstökum verðbótum í formi vaxta, sem innlánsstofnanir auglýsa.

Fyrsta dag hvers mánaðar skal höfuðstóll, sem staðið hefur óhreyfður sl. mánuð, hafa tekið sömu hlutfallslegu breytingu og verður þá á vísitölu neysluverðs, eða gengisvísitölu, sé innstæða gengisbundin, hvort sem breytingin er til hækkunar eða lækkunar.

Innborgað fé ber sérstakar verðbætur frá innborgunardegi til næstu mánaðamóta, en þá leggjast þær við höfuðstólinn eftir vísitölu- eða gengisfærslu. Útborgað fé ber á sama hátt sérstakar verðbætur frá síðustu mánaðamótum að útborgunardegi, sem leggjast við höfuðstól um næstu mánaðamót. Sérstakar verðbætur innan úttektarmánaðar greiðast þó út með höfuðstól og áunnum vöxtum sé reikningur eyðilagður.

III. Verðtryggð útlán.

6. gr.

Lán með ákvæði um að höfuðstóll láns miðist að fullu við vísitölu neysluverðs eða gengisvísitölu skulu vera til tveggja ára hið minnsta.

Höfuðstóll láns breytist í hlutfalli við breytingar á vísitölu neysluverðs eða gengisvísitölu frá grunnvísitölu eða grunngengi til fyrsta gjalddaga og síðan í hlutfalli við breytingar á vísitölunni eða genginu milli gjalddaga. Skal höfuðstóll lánsins breytast á hverjum gjalddaga, áður en vextir og afborgun eru reiknuð út. Grunnvísitala eða grunngengi skal vera vísitala sú, sem í gildi er þegar lán er veitt, nema samningur eða eðli máls leiði til annars.

Gjalddagar láns skulu allir vera á sama degi mánaðar, þannig að tímabilið milli gjalddaga teljist í heilum mánuðum. Leitast skal við að hafa gjalddaga á sama degi mánaðar og lán er veitt, þannig að tímabilið frá lánveitingu til fyrsta gjalddaga teljist einnig í heilum mánuðum. Sé gjalddagi láns á einhverjum öðrum degi mánaðar en lánveiting á sér stað, skal til leiðréttingar reikna dagvexti með sérstökum verðbótum, fyrir frávikið innan lánveitingarmánaðar (mest 29 dagar). Við útborgun láns greiðir lánþegi dagvextina, ef gjalddagi er síðar í mánuði en lánveiting, en lánveitandi greiðir, ef gjalddagi er fyrr.

Á kvittunum skal jafnan gera nákvæma grein fyrir útreikningi greiðslu og áföllnum verðbótum.

IV. Jöfnuður verðtryggðra eigna og skulda innlánsstofnana.

7. gr.

Í reglulegum skýrslum (mánaðarskýrslum), eða sérstökum mánaðarlegum skýrslum innlánsstofnana og annarra lánastofnana til Seðlabankans, skal koma fram hve miklar verðtryggðar eignir og skuldir eru svo unnt sé að reikna í hverjum mánuði hlutfallið milli mismunar verðtryggðra eigna og skulda annars vegar og eigin fjár hins vegar. Með eigin fé í þessu sambandi vísast til skilgreiningar í gildandi lögum um viðskiptabanka og sparisjóði nr. 43/1993 og lögum um aðrar lánastofnanir en banka og sparisjóði nr. 123/1993.

Með verðtryggðum eignum er hér átt við allar eignir sem verðtrygging gildir um, sbr. 1. gr. og 1. mgr. 2. gr. þ.e.a.s. verðtryggð útlán, verðtryggð skuldabréf og verðtryggðar innstæður í öðrum bönkum, þ.m.t. bundnar innstæður í Seðlabanka, séu þær verðtryggðar. Ennfremur skal telja með verðtryggðum eignum vaxtaskiptasamninga sem fela í sér verðtryggingu á eignahlið.

Með verðtryggðum skuldum er hér átt við allar skuldir sem verðtrygging gildir um, sbr. 1. gr. og 1. mgr. 2. gr. Með verðtryggðum skuldum telst því allt fé á sparireikningum þeim sem taldir eru í 4. gr. og útistandandi verðtryggð verðbréf sem hlutaðeigandi innlánsstofnun eða önnur lánastofnun hefur gefið út. Ennfremur skal telja með verðtryggðum skuldum vaxtaskiptasamninga sem fela í sér verðtryggingu á skuldahlið.

8. gr.

Innlánsstofnanir og aðrar lánastofnanir skulu stefna að því að koma á jafnvægi milli verðtryggðra eigna og skulda eigi síðar en frá árslokum 1995. Sé mismunur verðtryggðra eigna og skulda stofnunar meiri en sem svarar 20% af eigin fé hennar og fer einhverju sinni hækkandi að meðaltali frá einum ársfjórðungi til annars skal hlutaðeigandi stofnun tafarlaust gera ráðstafanir sem miða að því að fyrir árslok 1995 verði umrætt hlutfall orðið lægra en 20%. Ráðstafanirnar skulu kynntar Seðlabankanum skriflega.

V. Gildistaka o.fl.

9. gr.

Reglur þessar, sem settar eru með tilvísun til ákvæða laga nr. 13 frá 6. mars 1995 og reglugerðar nr. 151/1995, öðlast gildi 1. apríl 1995, og fellur þá jafnframt úr gildi auglýsing Seðlabankans um verðtryggingu sparifjár og lánsfjár o.fl. frá 23. júní 1994.

Reykjavík, 16. mars 1995.

Seðlabanki Íslands.

Birgir Ísl. Gunnarsson. **Eiríkur Guðnason.** **Steingrímur Hermannsson.**